

Novičar iz slovenskih krajev.

Xp. Iz Celja. Od 9. do 16. t. m. je stala pred porotno sodbo Ana Aleksander, 23 let staro dekle, iz Freistadt-a na spodnjim Austrijskim, srednje, lepe postave, pohlevno oblečeno, slamnek na glavi, črne rokavice na rokah. Po lepo belim in rudečim obrazu je bila na videz nekaka tužnost razlita; vunder je vse vedenje razodevalo očitno lahkomišelnost in dopadljivost možkemu spolu. Kakor njeni rod nekaka tamota zakriva, ravno tako je bilo njeno predživljenje polno posebnosti. O prvih otročjih letih je prišla že od svoje prave matere v hišo Ane in Matija Wurcelna, c. k. nadlajtenanta, v Marburg, ktera sta jo kot lastniga otroka ljubila. Izredila sta jo prav po gospôsko; dala sta jo učiti v vsih ženskih delih, in v mnogo ptujih jezicah, — le v keršanskim nauku, nar potrebnišim vodniku človeškiga življenja, je bila zanemarjena. Zgodovina njeniga življenja (še clo v ječi) kaže, da le okoli moške ljubezni se je vse njeno življenje sukalo, in ravno tudi ljubezni se je pripisalo dvojno hudodelstvo, kteriga obdolžena je zapadla porotni sodbi. Zatožena je namreč bila, da je 16. maja 1849 svoji rednici gospej Ani Wurcelnovi, — 15. in 16. sept. ravno tistiga leta pa svojimu redniku gosp. Matiju Wurcelnu z mišico (belim arsenikom) v hudobnim namenu zavdala, da bi oba umorila. Zgodba se pa takole pripoveduje: 16. maja zvečer je žena Wurcelnova po tem, ko je oslajene (ocukrane) vode pila, nanagloma hudo zbolela in po večkratnim bljuvanju drugo noč umerla. Zavolj nagle smerti je bilo truplo pred pokopam razteleseno; zdravnika pravita, da je zavolj naravniga razkrojenja kervi umerla. Ljudstvu se je pa ta nagla smert čudna zdela, in marsikaj se je sumilo. 4. mesec po tem, to je, 15. septembra začne vdovec g. Matija Wurcel berž po kosilu hudo bljuvati, in umerje 22. sept. Sodijni zdravniki raztelesijo truplo umerliga, in po kemijski preiskavi z apotekarjem vred najdejo 15 granov mišice (beliga arsenika) v želodcu in čevih, v gotovo spričo, da je bilo rajnkimu zavdano. Na to ukaže sodija truplo že pred 4 mesci zakopane Wurcelnove žene izkopati, želodec in čeva kemijsko preiskati — in našlo se je tudi v njih ravno take mišice čez 2 grana. Zdravniki poterdijo, da je tudi Wurcelnovi ženi zavdano bilo. Na to se vzdigne glasni sum, da nihče drugi, kot rejenka Ana Aleksander je svojim rednikom zavdala. Sledeče okoljšine so podpirale to misel: Ana Aleksander je štimala nekiga vradnika pri železnici A. L., in je želela, naj bi jo za ženo vzel; rednika sta bila pa zoper ta zakon, in ker ji g. Wurcel ni hotel nič dote dati, se je poderl nje up. Mislilo se je tedaj, da je zaljubljeno dekle rednikom zavdalo, ju iz poti spraviti, po nju smerti se premoženja polastiti in se omožiti, ker je vedilo, da po oporoki (testamentu) bo polovica zapuščine njena. Gotovo je tudi dalje bilo, da je Ana Aleksander tisti dan, ko je nje rednica zbolela, v lekarnici (apoteki) mišice kupila in ji oslajeno vodo naredila; tudi se je, ko je vedila, da bo sodija truplo umerle rednice raztelesiti dala, hudo prestrašila in se s tem izgovarjala, da je mišico svoji rednici izročila, ktera jo je shranila.

nemško domovino (mit dem deutschen Vaterland) opraviti. V očesih in na celim obrazu se ji je brala velika žalost, večkrat se je začela jokati, mnoge reči je vganjala, poslednjič se dvigne, stegne desno roko, kakor da bi kaj zapovedati hotla, ter z mogočnim glasom zavpije: »Das Vaterland muss grösser seyn« (to so besede iz v letu 1848 znane nemške pesmi). Naši gorski deklici v božjastnih napadkih pobožne reči po glavi grejo, — Solnograški, od ktere smo ravno govorili, pa deželne (politiške): ali je zavolj tega ktera izmed nju čudež božji? Gotovo ste obé le bolni revji; kaj pa je pri naši gorski deklini razun bolezní še zraven pritaknjeniga, vsak umen človek jasno vidi. Vred.

Po smerti svoje žene g. Wurcel ni več branil zakona svoji rejenki s preljubim Augustam L., marveč se je že vsepripravljalo za svatovšino. Ker pavunder ni hotel nič gotoviga zavolj dote obljubiti, je dal August L. slovó svoji Ani, — in vsih ženitnih priprav je bilo konec. Ko se enkrat g. Matija Wurcel v svoj nograd pri Lembahu zunaj Marburgu podá, se pelje Ana Aleksander skrivé v Gradec, in ondi več zdravnikov nadlezuje, da bi v lekarnici mišice za podgane dobila — ali noben zdravnik ji ni hotel tega dovoliti; — potem gré v Marburg, in g. dr. Česnik ji zapiše 1 lot mišice iz apoteke. 15. sept. skuha ona svojimu redniku žgance, ktere v skledi skerbno v dve polovici razdeli; sebi namenjeno polovico zabeli z maslam, drugo polovico pa s zaseko, rekoč, da jih oče tako raji jedó. Kmalo po jedi se začne g. Wurcel daviti in bljuvati. Bljuvanje potolažiti, mu drugi dan napravi Ana vinsko juho, ktero je pa g. Wurcel kuharici narediti ukazal, ali Ana jo pošlje po drugim delu, da jo iz poti spravi, in ona sama naredí vinsko juho očetu. Ko jo spiše, še hujši bljuvati začne, — na dnu piskra, v kterim je bila juha kuhana, najdejo tudi mišico. Po vsih teh prigodbah je bila Ana Aleksander obdolžena, da je svojim rednikom zavdala. Sodija jo da zapreti in jo izroči poroti.

Nedolžnost o smerti svoje rednice terdi ona s tem, ker, če ji je zavdano bilo, ji nihče drugi ni zavdal, kot rajnce mož sam, ker nista dobro skup živela, in je Wurcel več družih žensk štimal, tudi svojo tadašnjo kuharico M. K., in je celó njo samo zalezoval. Zaslišane priče pa niso tega poterdile.

Kar pa zavdanje Wurcelna zadene, pravi ona, da ji je ukazal za podgane mišice dobiti, in če je po ti mišici smert storil, se je morebiti njemu ali kakimu družimu nevedoma primerilo, da je mišico povžil, ali pa si je sam prostovoljno zavdal ali mu je ktera kersenca zavdala. — Tudi tega ne poterdi ne predpreiskava ne nobena priča, in rajnki je na smertni postelji vpričo 3 zdravnikov slovesno razodel, da ni nikdar po mišico poslal. (Konec sledí.)

Iz Brežc se „Novicam“ piše, da so letošnje duhovske vaje ali eksercicije po povelju Lavantinskiga g. knezoškofa, ki se jih pa zavoljo bolezní niso mogli sami vdeležiti, bile v Brežcah, in so od 22. noter do 26. kimovca terpele; bilo je 52 deželskih duhovnov in 8 minihov zbranih. Imenitniši premišljevanja so brali g. pater Serapion Venčel, podprior Gracarskiga Karmel. samostana, g. spiritual Franc Sorčič iz Celjovca, in Breški fajmošter g. Miha Pikel.

Iz Notranjiga. Po veseli cerkveni slovesnosti, ki je 24. augusta na Blokah bila, ko je v krasno izdelani novi farni cerkvi raják te fare g. Drobnič novo sv. mašo pél, je bilo drugi dan vpričo mnogih gospodov šolsko izpraševanje, pri kterim so učenci in učenke hvale vredno odgovarjali. Pri ti poskušnji je poslušavce posebno veselilo, da je bilo vse po domače slovensko, kakor pravi prid ljudskih šol terja. Po dokončani skušnji so bili nar pridniši učenci in učenke s koristnimi bukvami obdarjeni; nekteri so dobili „Drobtinice“, nekteri pa „Blažeta in Nežico“. Šolski ogleda častiti g. tehant Anžlovar iz Cerknice so bili s šolo prav zadovoljni in so učencam živo priporočili, prihodnje leto ravno tako in še boljši se vèsti. Lepo hvalo si je zaslužil za Bloško šolo g. kaplan Luka Aleš, ki je, ker tukajšni učitelj že več časa boleha, radovoljno prevzel butaro, da je otrokam skozi 3 mesce edini učenik bil. Med tem časam se je bilo število učencov močno pomnožilo, kar je lahko zapopasti, ker starišem poleti za šolo ni derv odrajtovati in tudi novimu učeniku ni bilo nič plačevati. Teh dveh reči je kaj potrebno drugači vrediti, zakaj skušnja svetlo kaže, da oni mnogim otrokam šolske vrata zapirate. Je več starišev, ki še za sol nimajo krajcarja in doma pozimi v hiši zmerzuje

